

การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน*

SEXUAL ABUSE AMONG CHILDREN AND YOUTH

สัญญาพงศ์ ลิ้มประเสริฐ

Sanyapong Limprasert

มหาวิทยาลัยรังสิต

Rangsit University, Thailand

วีนันท์กานต์ รุจิภักดิ์

Veenunkarn Rujiprak

มหาวิทยาลัยมหิดล

Mahidol University, Thailand

ยศวดี ทิพยมงคลอุดม

Yodsawadi Thipphayamongkoludom

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

Thailand Institute of Justice, Thailand

E-mail: trujipak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจประสบการณ์ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพของบิดามารดา และการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 2,443 คน ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนน้อยที่มีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ กลุ่มพฤติกรรมที่เคยถูกระทำรุนแรงทางเพศมากที่สุด ได้แก่ การถูกระทำอนาจาร รองลงมาคือ พยายามมีเพศสัมพันธ์โดยใช้กำลังบังคับหรือล่อลวงแต่ไม่สำเร็จ และ การล่อลวงให้คุณต้องยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย ผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มคนรู้จัก เช่น ญาติ แฟน ส่วนสถานที่เกิดเหตุนั้น ส่วนใหญ่จะเกิดในที่พักอาศัย รองลงมาคือ โรงเรียน พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นการกระทำในขณะที่อยู่ตามลำพังกับผู้กระทำ ซึ่งเป็นการกระทำโดยการแกล้ง และการหลอกลวง นอกจากนี้เพศ กลุ่มอายุ และสถานภาพของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพศหญิงมีส่วนของการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศมากกว่าเพศชาย เด็กและเยาวชนอายุ 16 – 17 ปีจะมีสัดส่วนการถูกระทำรุนแรงทางเพศมากกว่ากลุ่มอื่น และ กลุ่มเด็กที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศมากกว่ากลุ่มที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

* Received 22 June 2020; Revised 5 September 2020; Accepted 13 September 2020

ผลการสำรวจเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาแนวทางในการป้องกันการกระทำรุนแรงทางเพศแก่เด็กและเยาวชนต่อไป

คำสำคัญ: การล่วงละเมิดทางเพศ, ความรุนแรง, เด็กและเยาวชน

Abstract

This research aims to explore sexual abuse experiences among children and youth under 18 – year - old, and investigating the relationship between sex, age, family status and sexual abuse. This study is an exploratory research towards the use of questionnaires. The population was grade 7 - 12 students. These schools were in Bangkok and its vicinity, and there were 2,443 samples in total. The findings revealed that only a small minority of students had experienced sexual victimization. Nonetheless, the most evident sexual violation behaviors included molestation and inappropriate touching without consent, following by unsuccessful acts of sexual harassment by force, threat of force, or seduction, respectively. The least observable sexual violation behavior was rape by physical force. In terms of perpetrators, adolescents tended to be sexually violated by peer the most, following by relatives, neighbors, and partners, respectively. However, some of them were sexually violated by strangers, and only a small minority was sexually assaulted by fathers, stepmothers and full siblings. Regarding the crime scenes, most of the sexual violations occurred in someone's residence, following by schools. The incidents usually occurred when the victims were left alone with the offenders. Furthermore, the result found that sex, age group and family status were significantly associated with sexual violent. Female and children and youth age between 16 – 17 year were more likely to be a risk of victimized, the same as those who was not living with parent was more likely be experienced sexual abused. The results of this research can contribute to the guidance for related agencies to further develop preventive measures for sexual violations among adolescents.

Keywords: Sexual Abuse, Violent, Children and Youth

บทนำ

ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยนั้น ปัจจุบันมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความรุนแรงในเด็กและเยาวชน ได้แก่ ถูกทำร้ายร่างกาย

ถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น จากสถิติความรุนแรงต่อเด็กที่เข้ารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้ ตั้งแต่ปี 2550 - 2556 พบว่าเพิ่มมากขึ้นจาก 9,598 คน หรือ 26 คนต่อวัน เป็น 19,229 คน หรือ 53 คน ต่อวัน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ปัญหาคความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่พบสูงเป็นอันดับ 1 ติดต่อกันทุกปี คือ การถูกรังแกหรือการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคม ขึ้นเพื่อช่วยเหลือและเป็นศูนย์กลางการให้คำแนะนำปรึกษา รับเรื่องร้องทุกข์แก่ประชาชนผู้ประสบปัญหาสังคมทุกเพศวัย และได้รวบรวมข้อมูลการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนและเหตุต่าง ๆ นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 - 2561 พบจำนวนเด็กและเยาวชนถูกรังแกหรือความรุนแรงทั้งสิ้น 4,440 ราย จำแนกเป็นการถูกรังแกด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 2,434 ราย และถูกรังแกด้วยความรุนแรงภายนอกครอบครัว จำนวน 2,006 ราย ขณะที่กระทรวงสาธารณสุขเปิดเผยข้อมูลสถิติ พ.ศ. 2560 พบว่ามีเด็กจำนวนเกือบ 9,000 คน ที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากถูกรังแกร่างกายและถูกล่วงละเมิดทางเพศ (ข่าวสดออนไลน์, 2562) และจากรายงานประจำปี Ending Violence in Childhood: Global Report 2017 ที่จัดทำขึ้นโดย Know Violence in Childhood องค์การระหว่างประเทศที่เคลื่อนไหวเรื่องการใช้ความรุนแรงในเด็ก รายงานนี้ระบุว่า เด็กและเยาวชน 1 ใน 7 ร้อยล้านคน หรือคิดเป็น 3 ใน 4 ของเด็กและเยาวชนทั่วโลก ตกเป็นเหยื่อหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงทุก ๆ ปี รวมถึงการรังแก กลั่นแกล้ง การต่อสู้ การทารุณกรรม และความรุนแรงทางเพศ (สุชาติพิทย์ คำเที่ยง, 2562)

กล่าวได้ว่าการถูกรังแกหรือความรุนแรงทางเพศ เป็นการกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศ ที่เป็นการบังคับใช้อำนาจที่ไม่พึงปรารถนา ด้วยวาจา ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของลามกอนาจารเกี่ยวกับเพศหรือกระทำการอย่างอื่นในทำนองเดียวกัน โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน รำคาญ ได้รับความอับอาย หรือรู้สึกถูกละเมิดหรือถูกข่มขืน และให้หมายรวมถึงการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สื่อความหมายในเรื่องเพศโดยที่ฝ่ายถูกคุกคามรู้สึกไม่พอใจและไม่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือการแสดงสัญลักษณ์ที่แสดงความหมายในทางเพศ แม้บางรายอาจจะมีความรุนแรงน้อย แต่บางรายก็มีความรุนแรงมาก (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2563) การข่มขืนหรือการข่มขืนและการทารุณกรรมทางเพศ เป็นการกระทำเรื่องเพศหรือการละเมิดทางเพศที่ทำให้บุคคลหนึ่งรู้สึกไม่สบายใจ หวาดกลัวหรือตื่นตระหนก มันเป็นพฤติกรรมที่คนยังไม่ได้รับเชิญหรือได้รับเลือกที่จะทำ รวมถึงการคุกคามทางเพศซึ่งการละเมิดของสิทธิและอำนาจนั้นอีกด้วย มีการแบ่งรูปแบบของการล่วงละเมิดทางเพศ (วรธยา เทียนดี, 2546) ได้แก่ 1) ล่วงละเมิดในด้านเพศ (Sexual Harassment) คือ คำพูดหรือพฤติกรรมที่ส่อประมาทดูถูกเกี่ยวกับเรื่องเพศ การพูดเสียดสี การล้อเลียนกิริยาท่าทางของบุคคลอื่น การนำเสนอภาพโป๊เปลือย ภาพลามกต่อผู้อื่นทำให้เกิดความเสียหาย 2) การล่อลวง ชักชวนทางเพศ (Seductive

Behavior) เป็นสิ่งที่ไม่ต้องการไม่เหมาะสมทางร่างกายและคำพูด ซึ่งรวมถึงการแตะต้องและสัมผัสที่ไม่จำเป็น เช่น ลูกหลัง หรือหยิกแก้มหยอก รวมถึงการกระรานสัมผัสร่างกายผู้อื่นอย่างไม่ลดละ 3) การติดสินบนเพื่อมีเพศสัมพันธ์ (Sexual Bribery) เป็นการชักชวน ให้มีเพศสัมพันธ์โดยแลกกับการให้รางวัลหรือติดสินบน 4) การข่มขู่ทางเพศ (Sexual Coercion) เป็นการบังคับ ข่มขู่ให้มีเพศสัมพันธ์ และ 5) การข่มขืน (Sexual Assault) การคุกคามข่มขืนเพื่อมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการคุกคามหรือล่วงละเมิดทางเพศทั้งสิ้น นอกจากนี้การล่วงละเมิดทางเพศนั้นแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ พฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศโดยตรงที่มีเจตนาแฝงเปลี่ยน ซึ่งเป็นการให้สิ่งที่ผู้กระทำการต้องการแลกเปลี่ยนกับการต้องการมีเพศสัมพันธ์ทางเพศ พฤติกรรมนี้เข้าข่ายการใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้อง ลักษณะต่อมาคือ การสร้างสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา ลักษณะนี้เป็นการกระทำโดยอาศัยเงื่อนไขที่เป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอก หรือกระทำโดยหัวหน้างาน ครูที่สื่อถึงพฤติกรรมทางเพศ บางครั้งเป็นลักษณะของการหยอกล้อ การจับต้องร่างกายโดยเจตนา เป็นต้น การล่วงละเมิดทางเพศลักษณะนี้ สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การล่วงละเมิดทางเพศโดยวาจา เช่น การเล่าเรื่องตลกกลามก การกระจายข่าวเรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นต้น 2) การล่วงละเมิดทางเพศโดยกิริยาท่าทาง ได้แก่ การแสดงท่าทางที่ล่วงถึงเจตนาล่วงเกินทางเพศ การมองสำรวจตรวจตราอย่างตั้งใจ เป็นต้น และ 3) การล่วงละเมิดโดยการสัมผัส ได้แก่ การกอด จูบ แตะเนื้อต้องตัว รวมทั้งการสัมผัสร่างกาย เป็นต้น (พิภพ อดุลย์อิทธิพงศ์, 2544)

การที่เด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางเพศในลักษณะใด ๆ ก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านการเรียน การใช้ชีวิต และด้านอารมณ์จิตใจ ซึ่งการล่วงละเมิดทางเพศเป็นปัจจัยกีดกันทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำรุนแรงทางเพศจะขาดความไว้วางใจต่อคนรอบข้าง ต่อคนในสังคม มีความระแวงความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ขาดความมั่นใจ และไม่เห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนได้ (พรณพิมล หล่อตระกูล และมานิช หล่อตระกูล, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของยูนิเซฟ พบว่า เด็กที่ถูกกระทำรุนแรงมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต ทั้งมีอาการวิตกกังวลเสียใจ เสียความภูมิใจในคุณค่าของตนเอง สิ้นหวัง จนอาจมีอาการซึมเศร้า หรือร้ายแรงถึงขั้นฆ่าตัวตาย และมักจะกลายเป็นคนที่มีปัญหาด้านอารมณ์ อาจกลายเป็นคนติดเหล้าหรือยาเสพติด โดยเฉพาะหากเคยถูกพ่อแม่ทำร้ายก็จะยังมีปัญหาเรื่องการไว้วางใจคนอื่น ๆ รวมทั้งยังก่อให้เกิดแนวโน้มจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตลอดจนเสี่ยงต่อการเป็นผู้กระทำรุนแรงเสียเองในอนาคต เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจอาจจะซึมซับพฤติกรรมที่รุนแรง แก้ไขปัญหาด้วยความรุนแรง เป็นผู้กระทำความรุนแรงกับผู้ที่อ่อนแอกว่า หรือเลียนแบบพฤติกรรมรุนแรงโดยไม่รู้ตัวต่อไปในอนาคต ทำให้มีพฤติกรรมอาชญากรรมในวัยผู้ใหญ่และมีแนวโน้มในการเป็นอาชญากรต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าปัญหาความรุนแรงทางเพศในเด็กและเยาวชนกลายเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจและหาแนวทางแก้ไขมาโดยตลอด เนื่องจากปัญหาเด็กกับความรุนแรงในสังคมไทย ส่งผลในหลายรูปแบบทั้งความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย และการกระทำรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนไม่เพียงแต่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย จิตใจและการพัฒนาทางสังคมของเด็กและเยาวชนเท่านั้น แต่ยังเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญในทุกประเทศ (Stark, L. & Landis, D., 2016) ซึ่งการศึกษาในประเทศไทยประเด็นการสำรวจประสบการณ์ถูกระทำรุนแรงทางเพศมีไม่มากนัก ดังนั้นการศึกษารุ่นนี้จึงมุ่งเน้นการสำรวจสภาพปัญหาความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชนที่มีอายุ 12 – 17 ปี ทั้งนี้เพื่อการวางแผนในการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพของบิดามารดา และการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีอายุระหว่าง 12 – 17 ปี ในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งหมด 31 โรงเรียน การสำรวจครั้งนี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการ Computer - Based จำนวน 12 โรงเรียน โดยในแต่ละโรงเรียนจะมีนักเรียนเข้าร่วมในการวิจัยจำนวน 180 – 230 คน (ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวนทั้งหมด 2,443 คน

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามความรุนแรงของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ โดยเป็นการถามในประเด็นประสบการณ์ความรุนแรงทางเพศครั้งล่าสุด (ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา) และประสบการณ์ครั้งแรก ในกลุ่มประเภทของความรุนแรงทางเพศ 4 กลุ่ม (การกระทำอนาจาร/การบังคับ/การล่อลวง/การข่มขืน) รวมทั้งประเด็นผู้กระทำ สถานที่ และสถานการณ์ในการถูกระทำรุนแรงทางเพศทั้งในครั้งแรกและครั้งล่าสุด (ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา)

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สำหรับการเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล ในการสำรวจครั้งนี้โดยวิธีการสัมภาษณ์ (Interview Questionnaire) จากแบบสอบถามซึ่งเป็น Application ใน Tablet โดยทางโรงเรียนจะจัดสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล เพื่อความเป็นส่วนตัวและความลับของข้อมูล โดยเด็กนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมโครงการต้องได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสำรวจ รวมทั้งการเก็บรักษาความลับของข้อมูลให้เด็กและเยาวชน และการขอความยินยอมในการเข้าร่วมโครงการฯ ก่อนการดำเนินการเก็บข้อมูลทุกครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายสถานการณ์การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ และ สถิติ Chi - Square ในการทดสอบความสัมพันธ์ ห่วงเพศ อายุ และสภาพครอบครัว กับประสบการณ์ความรุนแรงทางเพศ

ผลการวิจัย

1. ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน

กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมในการสำรวจครั้งนี้ทั้งหมด 2,443 คน โดยเพศชาย (ร้อยละ 52.2) มีสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 47.5) และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นเพศทางเลือก (ร้อยละ 0.3) อายุเฉลี่ยของกลุ่มเด็กและเยาวชน คือ 14 ปี (S.D. = 1.42) ผลการสำรวจดังตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนกว่าร้อยละ 90 ไม่เคยตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศทั้ง 4 กลุ่มพฤติกรรม และเมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของ 4 กลุ่มพฤติกรรม พบว่า เด็กและเยาวชนมีประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในกลุ่มที่ 1 คือกระทำอนาจาร เช่น ลวนลาม ลูบไล้ จับต้องร่างกายในทางเพศแบบไม่เหมาะสม มากที่สุด และ ถูกล่วงละเมิดทางเพศกลุ่มที่ 4 คือการข่มขืน น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประสบการณ์การกระทำทารุณทางเพศของเด็กและเยาวชน

การกระทำทารุณทางเพศ	ไม่เคย	นาน ๆ ครั้ง	เคย		ตลอดเวลา
			บางครั้ง	บ่อยครั้ง	
กลุ่มที่ 1 การกระทำอนาจาร					
อนาจาร ลวนลาม ลูบไล้ จับต้องร่างกายในทางเพศ แบบไม่เหมาะสม โดยที่คุณไม่อนุญาต (แต่ไม่ถึงขั้นพยายามหรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์)	2,292 (93.82)	108 (4.42)	28 (1.15)	15 (0.61)	-
กลุ่มที่ 2 การบังคับ					
พยายามมีเพศสัมพันธ์กับคุณโดยใช้กำลังบังคับ แต่ทำไม่สำเร็จ	2,417 (98.94)	19 (0.78)	4 (0.16)	2 (0.08)	1 (0.04)
พยายามมีเพศสัมพันธ์กับคุณโดยการล่อลวง แต่ทำไม่สำเร็จ	2,414 (98.81)	26 (1.06)	1 (0.04)	1 (0.04)	1 (0.04)
กลุ่มที่ 3 การล่อลวง					
กอดดัน ช่มชู้ คุกคาม ให้คุณต้องยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย	2,425 (99.26)	11 (0.45)	6 (0.25)	-	1 (0.04)
ล่อลวง ให้คุณต้องยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย	2,429 (99.43)	11 (0.45)	1 (0.04)	-	2 (0.08)
กลุ่มที่ 4 การข่มขืน					
ใช้กำลังบังคับให้คุณต้องมีเพศสัมพันธ์ด้วย	2,435 (99.67)	7 (0.29)	-	1 (0.04)	-

1.1 เหยื่อความรุนแรงทางเพศ กลุ่มที่ 1 การกระทำอนาจาร

สถานการณ์ความรุนแรงในกลุ่มนี้ได้แก่ อนาจาร ลวนลาม ลูบไล้ จับต้องร่างกายในทางเพศ แบบไม่เหมาะสม โดยที่คุณไม่อนุญาต (แต่ไม่ถึงขั้นพยายามหรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์) จากการสำรวจมีผู้ถูกกระทำรุนแรงทางเพศทั้งสิ้น 151 คน มีจำนวน 91 คนที่มีประสบการณ์ในครั้งล่าสุด (แต่มีเพียง 44 คนเท่านั้นที่สามารถจำเหตุการณ์ได้ และมีเพียง 46 คนเท่านั้นที่จำเหตุการณ์ครั้งแรกได้) ผลการสำรวจจากตารางที่ 2 เหตุการณ์ครั้งล่าสุด พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาถูกกระทำทารุณทางเพศจากเพื่อนสูงที่สุด รองลงมาคือถูกกระทำทารุณทางเพศจากคนที่ไม่รู้จัก และถัดมาคือการถูกทารุณทางเพศจากคนในละแวกบ้านหรือคนในชุมชน โดยสถานที่เกิดเหตุทารุณทางเพศ สูงสุด ได้แก่ ที่พักอาศัย รองลงมาคือโรงเรียน สถานศึกษา และ สถานที่สาธารณะ และสถานการณ์ที่ถูกกระทำมากที่สุด ได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ สำหรับเหตุการณ์ครั้งแรก พบว่า กลุ่มผู้ที่เป็นผู้กระทำทารุณทางเพศสูงสุด ได้แก่ เพื่อน โดยสถานที่เกิดเหตุ สูงสุด ได้แก่ ที่พักอาศัย ซึ่งเท่ากับ โรงเรียน สถานศึกษา

โดยมีการถูกทำทารุณทางเพศครั้งแรก ที่เกิดขึ้นในยานพาหนะ เป็นสถานที่เกิดเหตุถัดมา และสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำอันดับแรก ได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำรองลงมาคือ เพื่อนแก่齡 อยู่กับเพื่อน และถูกผู้กระทำหลอก หรือชักชวนไปด้วย ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานการณ์กระทำทารุณทางเพศกลุ่มที่ 1

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 1	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้กระทำทารุณทางเพศ				
บิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยง	2	4.5	3	6.5
ญาติ (ลุงอาป้าหน้าปู่/ตายายญาติผู้ใหญ่อื่นทั้งหญิงและชาย)	2	4.5	2	4.3
พี่น้องร่วมบิดา/มารดาเดียวกัน	1	2.2	1	2.2
เพื่อน	13	29.5	13	28.3
คู่รักหรืออดีตคู่รัก	2	4.5	-	-
ครู/อาจารย์	1	2.2	8	17.4
คนในละแวกบ้านหรือคนในชุมชน	6	13.6	12	26.1
คนไม่รู้จัก	12	27.2	5	10.9
อื่น ๆ เช่น คนรู้จัก รุ่นพี่	5	11.8	-	-
รวม	44	100.0	46	100.0
2. สถานที่เกิดเหตุกระทำทารุณทางเพศ				
ที่พักอาศัย (เช่น บ้าน โรงแรม หอพัก อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม)	14	33.3	16	34.8
โรงเรียน/สถานศึกษา	13	30.9	16	34.8
สถานประกอบการ (เช่น สถานที่ทำงาน สถานบริการ สถานบันเทิง)	1	2.7	-	-
สถานที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ ลานจอดรถ	7	16.6	4	8.7
ในยานพาหนะ	-	-	8	17.4
ศาสนสถาน	1	2.3	2	4.3
อื่น ๆ เช่น ในค่าย งานเทศกาล	6	14.2	-	-
รวม	42	100.0	46	100.0
3. สถานการณ์ใดที่ทำให้ถูกกระทำดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
อยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ	19	43.1	21	40.3
ถูกผู้กระทำข่มขู่หรือหลอก	5	11.3	2	3.9
ถูกผู้กระทำหลอก/ชักชวนไปด้วย	4	9.3	5	9.6
มีเงินมาจากแอลกอฮอล์	5	11.3	4	7.7
มีเงินมาจากสารเสพติด	-	-	2	3.9
โดนแกล้ง หยอกล้อกัน (เพื่อนแกล้ง)	11	25.0	18	34.6
รวม	44	100.0	52	100.0

1.2 เหตุความรุนแรงทางเพศ กลุ่มที่ 2 การบังคับ

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 2 ได้แก่ การที่ผู้กระทำพยายามมีเพศสัมพันธ์กับเด็กหรือเยาวชน โดยใช้กำลังบังคับหรือล่อลวงแต่ทำไม่สำเร็จ จากการสำรวจมีผู้ถูกกระทำรุนแรงทางเพศกลุ่มนี้มีทั้งสิ้น 45 คน มีจำนวน 23 คนที่มีประสบการณ์ในครั้งล่าสุด (แต่มีเพียง 5 คนเท่านั้นที่สามารถจำเหตุการณ์ได้ และมีเพียง 19 คนเท่านั้นที่จำเหตุการณ์ครั้งแรกได้) ผลจากตารางที่ 3 สำหรับประสบการณ์ครั้งล่าสุด กลุ่มบุคคลที่กระทำ พบว่าเด็กและเยาวชนถูกกระทำทารุณทางเพศ จากคนที่ไม่รู้จักสูงที่สุด โดยสถานที่เกิดเหตุการณ์ทารุณทางเพศ สูงสุด ได้แก่ ที่พักอาศัย สำหรับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกระทำทารุณทางเพศ ได้แก่ สถานการณ์ที่อยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ ส่วนเหตุการณ์ครั้งแรก พบว่า ผู้กระทำส่วนใหญ่ ได้แก่ คนไม่รู้จัก และที่พักอาศัย เป็นสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์สูงสุด สำหรับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำทารุณทางเพศสูงที่สุด ได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสถานการณ์การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 2

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 2	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้กระทำทารุณทางเพศ				
บิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยง	-	-	1	5.0
ญาติ (ลุง/อา/ป้า/น้า/ปู่ ตา /ย่า ยาย/ญาติ)	1	20.0	2	10.0
พี่ร่วมบิดา/มารดา	-	-	1	5.0
เพื่อน	1	20.0	1	5.0
คนรักหรืออดีตคู่รัก	1	20.0	1	5.0
คนในละแวกบ้านหรือคนในชุมชน	-	-	4	20.0
คนไม่รู้จัก	2	40.0	6	30.0
อื่น ๆ (รุ่นพี่ รุ่นน้อง คนรู้จัก)	-	-	4	20.0
รวม	5	100.0	20	100.0
2. สถานที่เกิดเหตุกระทำทารุณทางเพศ				
ที่พักอาศัย เช่น บ้าน โรงแรม หอพัก อพาร์ทเมนต์	2	40.0	13	68.4
คอนโดมิเนียม				
โรงเรียน/สถานศึกษา	1	20.0	1	5.3
สถานที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า	-	-	1	5.3
สวนสาธารณะ ลานจอดรถ				
ในยานพาหนะ	-	-	1	5.3
ทางออนไลน์	2	40.0	3	15.7
รวม	6	100.0	19	100.0
3. สถานการณ์ใดที่ทำให้ถูกกระทำดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
อยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ	3	50.0	9	37.5
ถูกผู้กระทำข่มขู่หรือหลอก	1	16.7	3	12.5

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 2	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ถูกผู้กระทำหลอก/ชักชวนไปด้วย	-	-	5	20.9
มีเงินมาจากแอลกอฮอล์	-	-	3	12.5
มีเงินมาจากสารเสพติด	-	-	2	8.3
ใน Facebook	2	33.3	2	8.3
รวม	6	100.0	24	100.0

1.3 การกระทำทารุณทางเพศในกลุ่มที่ 3 การล่อลวง

สำหรับการสำรวจการกระทำทารุณทางเพศเหล่านี้ได้แก่ การกระทำที่เป็นการ กดดัน ข่มขู่ คุกคาม หรือล่อลวงให้เด็ก หรือเยาวชน ต้องยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย จากการสำรวจ มีผู้ถูกกระทำทารุณทางเพศทั้งสิ้น 26 คน มีจำนวน 19 คนที่มีประสบการณ์ในครั้งล่าสุด (แต่มีเพียง 6 คนเท่านั้นที่สามารถจำเหตุการณ์ได้ และมีเพียง 4 คนเท่านั้นที่จำเหตุการณ์ครั้งแรกได้) ผลการสำรวจประสบการณ์ครั้งล่าสุด จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้กระทำส่วนใหญ่คือญาติ ซึ่งเท่ากันกับคนในละแวกบ้าน หรือชุมชน สถานที่เกิดเหตุการณ์ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในที่พัก โดยสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำทารุณทางเพศ อันดับแรกได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ สำหรับประสบการณ์ครั้งแรก พบว่า ผู้กระทำทั้งหมดมีจำนวนที่เท่ากัน ได้แก่ ญาติ เพื่อน คนในละแวกบ้าน หรือชุมชน และคนรู้จัก ซึ่งสถานที่เกิดเหตุการณ์ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในที่พัก โดยสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำทารุณทางเพศ อันดับแรกได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสถานการณ์การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 3

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 3	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้กระทำทารุณทางเพศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ญาติ (ลุง/อา/ป้า/น้า/ปู่ ตา /ย่า ยาย/ญาติ)	2	33.3	1	25.0
เพื่อน	-	-	1	25.0
คนรักหรืออดีตคู่รัก	1	16.7	-	-
คนในละแวกบ้านหรือคนในชุมชน	2	33.3	1	25.0
อื่น ๆ (รุ่นพี่ รุ่นน้อง คนรู้จัก)	1	16.7	1	25.0
รวม	6	100.0	4	100.0
2. สถานที่เกิดเหตุกระทำทารุณทางเพศ				
ที่พักอาศัย (เช่น บ้าน โรงแรม หอพัก อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม)	3	60.0	3	75.0
โรงเรียน/สถานศึกษา	1	20.0	1	25.0
สถานประกอบการ เช่น ที่ทำงาน	1	20.0	-	-
รวม	5	100.0	4	100.0

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 3	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานการณ์ใดที่ทำให้ถูกกระทำดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
อยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ	4	44.4	3	60.0
ถูกผู้กระทำข่มขู่หรือหลอก	3	33.3	-	-
ถูกผู้กระทำหลอก/ชักชวนไปด้วย	2	22.3	1	20.0
มีเงินมาจากแอลกอฮอล์	-	-	1	20.0
รวม	9	100.0	5	100.0

1.4 การกระทำทารุณทางเพศในกลุ่มที่ 4 การข่มขืน

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 4 ได้แก่ การใช้กำลังบังคับให้เด็ก / เยาวชนต้องมีเพศสัมพันธ์ด้วย จากการสำรวจมีผู้ถูกกระทำรุนแรงทางเพศทั้งสิ้น 8 คน มีจำนวน 3 คนที่มีประสบการณ์ในครั้งล่าสุด (แต่มีเพียง 1 คนเท่านั้นที่สามารถจำเหตุการณ์ได้ และมีจำนวน 3 คนที่จำเหตุการณ์ครั้งแรกได้) ผลการสำรวจจากตารางที่ 5 พบว่า เหตุการณ์การถูกกระทำทารุณทางเพศครั้งล่าสุด โดยการใช้กำลังบังคับให้เด็ก หรือเยาวชนต้องมีเพศสัมพันธ์ด้วยทั้งหมดมีผู้กระทำจำนวน 2 คน ซึ่งผู้กระทำทั้งหมดคือญาติ โดยสถานที่เกิดเหตุการณ์การทารุณทางเพศ ทั้งหมดเกิดขึ้นในที่พัก โดยครึ่งหนึ่งของสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำรุนแรงทางเพศ ได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ สำหรับเหตุการณ์ครั้งแรก พบว่า ครั้งแรกผู้กระทำคือบิดา หรือมารดาเลี้ยง ซึ่งเท่ากันกับญาติ และอดีตคู่อภิเษก อย่างไรก็ตาม สถานที่เกิดเหตุการณ์การทารุณทางเพศ ทั้งหมดเกิดขึ้นในที่พักอาศัย โดยสถานการณ์ที่เอื้อต่อการถูกกระทำทารุณทางเพศ อันดับแรกได้แก่ การอยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของสถานการณ์การกระทำทารุณทางเพศครั้งแรก กลุ่มที่ 4

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 4	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้กระทำทารุณทางเพศ				
บิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยง	-	-	1	33.3
ญาติ (ลุง/อา/ป้า/น้า/ปู่ ตา / ย่า ยาย/ญาติ)	1	100.0	1	33.3
เพื่อน	-	-	1	33.3
รวม	1	100.0	3	100.0
2. สถานที่เกิดเหตุกระทำทารุณทางเพศ				
ที่พักอาศัย เช่น บ้าน โรงแรม หอพัก อพาร์ทเมนต์	1	100.0	3	100.0
คอนโดมิเนียม	-	-	-	-
รวม	1	100.0	3	100.0

การกระทำทารุณทางเพศ กลุ่มที่ 4	เหตุการณ์ครั้งล่าสุด		เหตุการณ์ครั้งแรก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานการณ์ใดที่ทำให้ถูกกระทำดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
อยู่โดยลำพังกับผู้กระทำ	1	50.0	2	33.6
ถูกผู้กระทำข่มขู่หรือหลอก	1	50.0	1	16.6
ถูกผู้กระทำหลอก/ชักชวนไปด้วย	-	-	1	16.6
มีนเมาจากแอลกอฮอล์	-	-	1	16.6
มีนเมาจากสารเสพติด	-	-	1	16.6
รวม	2	100.0	6	100.0

2. การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ และสถานภาพของบิดามารดา

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำทารุณทางเพศของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยรวมจากพฤติกรรมทั้ง 6 พฤติกรรม (4 กลุ่ม) พบว่า ร้อยละ 92.4 (จำนวน 2,257 คน) ของเด็กและเยาวชนไม่เคยมีประสบการณ์ถูกกระทำทารุณทางเพศ มีจำนวน 186 คน (ร้อยละ 7.6) เท่านั้นที่เคยถูกกระทำรุนแรงทางเพศ

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์การถูกกระทำรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	ประสบการณ์กระทำทารุณทางเพศ				χ^2	p-value
	ไม่เคย		เคย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. เพศ						
หญิง	1,052	90.7	108	9.3	9.316	0.002
ชาย	1,200	94.0	76	6.0		
รวม	2,252	92.4	184	7.6		
2. กลุ่มอายุ						
12 – 13 ปี	826	94.7	46	5.3	12.210	0.002
14 – 15 ปี	1,049	91.6	96	8.4		
16 - 17 ปี	382	89.7	44	10.3		
รวม	2,257	92.4	186	7.6		
3. สถานภาพของบิดามารดา						
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	955	90.7	98	9.3	7.126	0.008
อยู่ด้วยกัน	1,302	93.7	88	6.3		
รวม	2,257	92.4	186	7.6		

p-value < 0.05

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา และประสบการณ์ในการถูกระทำทารุณทางเพศ จากตารางที่ 6 พบว่า เพศ ($\chi^2 = 9.316$, $p = 0.002$) กลุ่มอายุ ($\chi^2 = 12.210$, $p = 0.002$) สถานภาพของบิดามารดา ($\chi^2 = 7.126$, $p = 0.008$) มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ถูกระทำทารุณทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเด็กและเยาวชนเพศหญิง (ร้อยละ 9.3) จะมีสัดส่วนของการถูกระทำทารุณทางเพศสูงกว่าเพศชาย (ร้อยละ 6.0) เด็กและเยาวชนในกลุ่มอายุ 16 – 17 ปี (ร้อยละ 10.3) มีสัดส่วนของการถูกระทำรุนแรงทางเพศสูงกว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มที่อายุน้อยกว่า ส่วนเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 9.3) จะมีสัดส่วนของการถูกระทำทารุณทางเพศสูงกว่าเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 6.3)

อภิปรายผล

สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ สำหรับกลุ่มที่เคยตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศนั้นพบว่า ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการถูกระทำอนาจาร และมีเด็กและเยาวชนบางกลุ่มที่ถูกล่วงละเมิดโดยการล่อลวง การข่มขู่ให้มีเพศสัมพันธ์ด้วยรวมทั้งใช้กำลังในการข่มขืน กล่าวได้ว่าเด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำทารุณทางเพศนั้นไม่ว่าจะเป็นกลุ่มพฤติกรรมใดนั้นจะส่งผลต่อสภาวะจิตใจของเด็กและเยาวชน ซึ่งบางรายอาจจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตอย่างรุนแรง หรืออาการ Post - Traumatic Stress Disorder ซึ่งเป็นอาการที่เกิดจากประสบการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาในชีวิตนั่นเอง เหตุดังกล่าวย่อมส่งผลต่อการการดำเนินชีวิตในอนาคต และมีแนวโน้มในการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ได้เช่นกัน หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีมาตรการในการป้องกันประเด็นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความกดดันทั่วไป ของ โรเบิร์ต แอ็กนิว (Agnew, R. et al.) ว่าการที่บุคคลกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากสังคมนั้น สาเหตุหนึ่งมาจากการมีบุคคลมีแหล่งความกดดันในชีวิต และหนึ่งในแหล่งของความกดดันได้แก่ การมีประสบการณ์ที่เลวร้ายหรือไม่พึงประสงค์ เช่นการถูกระทำรุนแรง เป็นต้น (Agnew, R. et al., 1996) และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุาสุกร จันประเสริฐ พบว่าเด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำรุนแรงนั้นต่อมากลายเป็นผู้กระทำรุนแรงต่อบุคคลอื่นเสียเอง เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้อาจจะเกิดปมด้อย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จึงอาจจะประชดด้วยการมีพฤติกรรมรุนแรงหรือก้าวร้าวได้ (สุาสุกร จันประเสริฐ, 2554)

สำหรับผู้กระทำนั้น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกระทำ มี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบุคคลใกล้ชิด เช่น เพื่อน ญาติ รุ่นพี่ รุ่นน้อง เป็นต้น และกลุ่มที่ 2 ได้แก่กลุ่มบุคคลที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น คนละแวกบ้าน คนไม่รู้จักกัน เป็นต้น สำหรับกลุ่มที่ใกล้ชิดกันนั้น กล่าวได้ว่าส่วนใหญ่จะมีความสนิทสนมและความไว้วางใจกัน จึงไม่คิดว่ากลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้กระทำที่เป็นญาติ บิดาหรือมารดาเลี้ยง

พี่น้องต่างบิดามารดา ซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว ทำให้เด็กและเยาวชนไม่ได้รับมิตรภาพที่ดี สำหรับกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่อยู่ระแวกบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการคุกคามทางเพศและเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของ (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2549) รวมทั้งการสำรวจภัยคุกคามทางเพศในกลุ่มผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ ของ (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2548) ซึ่งพบว่าบุคคลหรือกลุ่มคนที่คุกคามหรือล่วงละเมิดทางเพศนั้นส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนแปลกหน้า ซึ่งไม่ได้รู้จักมาก่อนเนื่องจากเหตุการณ์ส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นในสถานที่สาธารณะ เช่น รถโดยสารประจำทาง และบางกลุ่มเกิดในละแวกที่พักอาศัย ส่วนสถานการณ์ในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศส่วนใหญ่เกิดจากการที่เด็กและเยาวชนอยู่ตามลำพังกับผู้กระทำ ซึ่งเป็นการกระทำโดยการแกล้ง และบางรายเป็นการหลอก/ชักชวน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ คนเล และคณะ ได้กล่าวว่าสาเหตุของการถูกรังแกทางเพศ เกิดจากความไว้วางใจ เชื่อใจ ความวางใจกับบุคคลอื่น ซึ่งการที่เด็กและเยาวชนมีความเชื่อใจในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มบุคคลที่รู้จักทำให้ไม่ได้คิดว่ากลุ่มคนเหล่านี้จะมีพฤติกรรมที่กระทำรุนแรงทางเพศกับตน และนอกจากนี้ในบางกรณีเกิดจากการใช้เครื่องมือมีดมีด หรือสารเสพติดร่วมด้วย (ทศนีย์ คนเล และคณะ, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรา แก้วนุ้ย และทักษพล ธรรมรังสี พบว่าปัจจัยด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติดบางประเภทมีความสัมพันธ์กับการถูกคุกคามทางเพศ กล่าวได้ว่าการที่เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ นอกจากจะเป็นการแกล้ง ชักชวน ช่มชู้แล้วยังมีประเด็นด้านการมอมเมาเด็กและเยาวชนอีกด้วย (สุวรา แก้วนุ้ย และทักษพล ธรรมรังสี, 2558)

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่าเด็กและเยาวชนเพศหญิงเป็นกลุ่มเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ เนื่องจากเพศหญิงมีความสามารถในการปกป้อง หรือดูแลตนเองน้อยกว่าเพศชาย รวมทั้งคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย และเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มอายุ 16 – 17 ปี จะมีเคยถูกรังแกทางเพศมากกว่ากลุ่มที่อายุน้อยกว่า ซึ่งกลุ่มนี้จัดเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสรีระของร่างกายเป็นวัยรุ่นหนุ่มสาว และอาจจะเป็นที่สนใจของเพศตรงกันข้ามมากกว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น (วิทยากร เชียงกูล, 2552) ผลการสำรวจยังพบว่าสถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลต่อการถูกรังแกทางเพศ กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกันนั้นมีประสบการณ์ถูกรังแกทางเพศมากกว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ซึ่งเด็กกลุ่มที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกันนั้นเด็กและเยาวชนอาจจะอยู่ภายใต้การดูแลของญาติพี่น้องหรืออาจจะพักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาเลี้ยงซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงประการหนึ่งที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศได้ หรือกล่าวได้ว่าการที่เด็กและเยาวชนที่โดยการถูกรังแกทางเพศมีสาเหตุมาจากการปล่อยปละละเลยของครอบครัว ขาดการดูแลอย่างเหมาะสมจนเป็นเหตุให้เด็กถูกรังแกทางเพศนั่นเอง สำหรับในภาพรวมด้านการตกเป็นเหยื่อความรุนแรง

ทางเพศ ถึงแม้ว่าเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาส่วนน้อยเท่านั้นที่มีประสบการณ์ถูกรังแกทำรุนแรงทางเพศ แต่เป็นเหตุการณ์ที่ไม่น่าที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะกรณีที่ผู้กระทำรุนแรงเป็นบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลภายในครอบครัว ซึ่งประเด็นนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการในการป้องกันต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลจากสำรวจประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน สรุปได้ว่าเด็กและเยาวชนมีประสบการณ์ในการถูกรังแกทำรุนแรงทางเพศในรูปแบบการถูกรังแกทางเพศมากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการบังคับ การกล่อย่าง และการถูกข่มขืนตามลำดับ ผู้กระทำรุนแรงทางเพศส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดกับกลุ่มเด็กและเยาวชน และพฤติกรรมการถูกรังแกทำรุนแรงทางเพศนั้นส่วนใหญ่จะเกิดจากการที่เด็กและเยาวชนอยู่ตามลำพังกับผู้ถูกรังแก นอกจากนั้นเด็กและเยาวชนเพศหญิง อายุในกลุ่ม 16 – 17 ปี รวมทั้งเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกันนั้นเป็นกลุ่มเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางในการป้องกันการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศของเด็กและเยาวชน โดยเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (เช่น ฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน) และชุมชนในการสอดส่องดูแลสมาชิกภายในชุมชน การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการรับแจ้งเหตุในกรณีเด็กและเยาวชนถูกรังแกทำรุนแรงทางเพศ นอกจากนี้โรงเรียนควรมีการสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น กระทำการล่วงเกินทางเพศต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำรุนแรงดังกล่าว และควรมีมาตรการในการลงโทษที่เหมาะสมแก่ผู้ถูกรังแกทำรุนแรงทางเพศต่อบุคคลอื่น รวมทั้งมีกระบวนการในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ถูกกระทำรุนแรงทางเพศ (เหยื่อความรุนแรง) ที่เหมาะสม เช่น การมีนักจิตวิทยาในโรงเรียน และการอบรมให้ความรู้แก่ นักเรียน และครู (ซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิดกับนักเรียน) ในประเด็นความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน เพื่อให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ประการที่สำคัญคือ ครูควรมีปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน นอกจากนี้กระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งคือ ควรมีกระบวนการในการควบคุมทางสังคม (Social Control) โดยให้คนในชุมชน/สังคม ควบคุมและช่วยกันดูแลสมาชิกในชุมชน/สังคม ซึ่งเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในสังคมต่อไป รวมทั้งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นการถูกรังแกทำรุนแรงหรือล่วงละเมิดทางเพศของเด็กและเยาวชนในเชิงลึก และผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่มีประสบการณ์ รวมทั้งการศึกษาแนวนโยบายหรือมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดปัญหาความรุนแรงทางเพศในสังคมไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). รายงานสถิติการถูกทำร้ายร่างกายในเด็กและสตรีที่เข้ารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้ ปีพุทธศักราช 2556. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- ข่าวสดออนไลน์. (2562). หนึ่งเสียงเปลี่ยนชีวิต ยุติความรุนแรงต่อเด็ก. เรียกใช้เมื่อ 14 กรกฎาคม 2562 จาก https://www.khaosod.co.th/lifestyle/news_2538558
- ฐาศุภร์ จันประเสริฐ. (2554). ความรุนแรงในโรงเรียน: เสียงสะท้อนจากเด็ก เยาวชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 3(1), 1 – 9.
- ทัศนีย์ คนเล และคณะ. (2553). ประสบการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิง. วารสารพยาบาลและการศึกษา, 3(2), 57 – 72.
- พรรณพิมล หล่อตระกูล และมานิช หล่อตระกูล. (2544). การถูกล่วงเกินทางเพศโดยครูชายของนักเรียนชาย: ปัญหา ผลติดตามและการป้องกัน. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 46(1), 25 – 34.
- พิภพ อุดลย์อิทธิพงศ์. (2544). การปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพในการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณกรรมและทอดทิ้ง. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก.
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2548). ภัยคุกคามทางเพศในกลุ่มผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์: กรณีศึกษาผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพมหานคร: เอแบคโพล.
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2549). สถานการณ์ปัญหาการคุกคามทางเพศ และเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน: กรณีศึกษาเยาวชนอายุ 15 – 24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ). กรุงเทพมหานคร: เอแบคโพล.
- วรยา เทียนดี. (2546). การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้หญิงของข้าราชการตำรวจเพศชายในจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพมหานคร: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- วิทยากร เชิงกุล. (2552). จิตวิทยาวัยรุ่น: ก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงานของกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กระทรวงสาธารณสุข.
- สุชาติพิศ คำเที่ยง. (2562). ความรุนแรงในเด็กและเยาวชน : ตั้งใจ หรือ แค่วัยใส. เรียกใช้เมื่อ 21 พฤษภาคม 2563 จาก <http://www.craniofacial.or.th/aggressiveness-in-youth.php>

สุวรา แก้วนุ้ย และทักษพล ธรรมรังสี. (2558). พฤติกรรมการคุกคามทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชนภายใต้อิทธิพลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 5(2), 233 – 243.

Agnew, R. et al. (1996). A New Test of Classic Strain Theory. *Justices Quarterly*, 13(4), 681-704.

Stark, L. & Landis, D. (2016). Violence against children in humanitarian settings: A literature review of population-based approaches. *Social Science & Medicine*, 152(2016), 125 - 137.